

การศึกษาการตัดสินใจก่อนหนี้สินของบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ

อรรถพันธ์ สุภัคพิสุทธิกุล*

ดร.วิษณุ วงศ์สินสิริกุล**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาคูณลักษณะของผู้ที่ตัดสินใจก่อนหนี้สินซึ่งทำงานอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยของการตัดสินใจก่อนหนี้สินของบุคคลที่ทำงานอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ

วิธีการวิจัยนี้เป็นการวิจัยทำการศึกษเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการมีภาระหนี้สิน เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิง ลักษณะของรายได้ที่ได้รับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เงินออม รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน หนี้สินนอกระบบ ในการวิเคราะห์ข้อมูลของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาระหนี้ จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ Logit Model และทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง ซึ่งมุ่งศึกษาเฉพาะหนี้สินในระบบของบุคคลที่ทำงานอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ ในปี พ.ศ. 2557

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานอยู่ในอำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอ เมืองสมุทรปราการ อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี อำเภอพระสมุทรเจดีย์ อำเภอบางบ่อ อำเภอบางเสาธง เป็นเพศชาย จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.25 เพศหญิง จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75

ข้อมูลเกี่ยวกับภาระหนี้สินของบุคคล จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีภาระหนี้สินทั้งในระบบ และนอกระบบ จำนวนภาระหนี้สินในระบบ พบว่าส่วนใหญ่มีหนี้สินในระบบระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25 รองลงมาคือ 150,001 บาทขึ้นไป จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 ถ้าเป็นหนี้สินในระบบจะกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 รองลงมาคือ ไฟแนนซ์หรือลิสซิ่ง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 จำนวนภาระหนี้สินนอกระบบ พบว่าส่วนใหญ่มีหนี้สินนอกระบบระหว่าง 100,001 – 150,000 บาท จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25 รองลงมาคือ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 แต่ถ้าเป็นหนี้สินนอกระบบ พบว่าส่วนใหญ่กู้ยืมเงินจากแหล่งนายทุน จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.75 รองลงมาคือ เพื่อน

* นักศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

** ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 และสาเหตุที่ทำให้กู้ยืมเงินพบว่าส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากเพื่อซื้อสินค้าอำนวยความสะดวก จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 69.75 รองลงมาคือ เพื่อซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25

จากการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาและวิเคราะห์การตัดสินใจก่อนหนี้สินของบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้แบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model) พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู รายได้รับเป็นเงินเดือนประจำ เงินออม และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อการตัดสินใจก่อนหนี้สินของบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ

1. ความเป็นมาของการวิจัย

ทุกวันนี้มนุษย์ทุกคนล้วนต้องมีการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้นำมาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายต่างๆ เหล่านั้นทำให้ครัวเรือนส่วนใหญ่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อเลี้ยงดูตนเองหรือบางบุคคลอาจต้องมีการเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวที่ไม่สามารถหารายได้เอง กอปรกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่ทำให้มีการใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวทำให้บุคคลมีโอกาสนในการสร้างภาระหนี้ ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ทั้งการสร้างหนี้ในระบบหรือการสร้างหนี้นอกระบบได้ ทำให้ในอนาคตบุคคลเหล่านั้นก็จะมีภาระหนี้สินตามมา และไม่สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข การปฏิบัติงานทำได้อย่างไม่เต็มประสิทธิภาพ รวมถึงคุณภาพชีวิตก็ต่ำลงกว่าเดิม ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดปัญหาการสร้างหนี้สินต่างๆ ตามมา นอกจากนี้ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังพบว่าในปัจจุบันยังมีระบบเกื้อหนุนที่เป็นปัจจัยในการสร้างภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้นซึ่งสาเหตุดังกล่าวจัดเป็นเรื่องที่ควรนำมาประกอบการพิจารณาเช่นกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวที่ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาระหนี้ของบุคคล และในนี้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการสำหรับทำการวิจัย เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นศูนย์กลางหลักในการคมนาคมขนส่งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ และมีอุตสาหกรรมในพื้นที่คือ นิคมอุตสาหกรรมบางปูและนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ทำให้เป็นพื้นที่ที่มีประชาชนอยู่อาศัยและประกอบอาชีพกันเป็นจำนวนมาก เมื่อแต่ละบุคคลมีอาชีพก็ทำให้เกิดรายได้ ส่งผลให้แต่ละบุคคลมีการใช้จ่าย การอุปโภคและบริโภคเกิดขึ้น จึงให้บุคคลซึ่งมีรายได้ประจำ มีการนำเงินในอนาคตมาใช้ซึ่งก็คือการก่อภาระหนี้ขึ้นมานั่นเอง

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาคูณลักษณะของผู้ที่ตัดสินใจก่อนหนี้สินซึ่งทำงานอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยของการตัดสินใจก่อนหนี้สินของบุคคลที่ทำงานอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและตัวอย่าง

การศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะหนี้สินในระบบของบุคคลที่ทำงานอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ ในปี พ.ศ. 2557 โดยการสุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษา

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ได้แยกวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ และค่าร้อยละ และใช้แบบจำลอง Logit model รวมทั้ง Marginal effect

4. สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับภาระหนี้สินของบุคคล จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีภาระหนี้สินทั้งในระบบ และนอกระบบ จำนวนภาระหนี้สินในระบบ พบว่าส่วนใหญ่มีหนี้สินในระบบระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25 รองลงมาคือ 150,001 บาทขึ้นไป จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 ถ้าเป็นหนี้สินในระบบจะกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 รองลงมาคือ ไฟแนนซ์หรือลิสซิ่ง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 จำนวนภาระหนี้สินนอกระบบ พบว่าส่วนใหญ่มีหนี้สินนอกระบบระหว่าง 100,001 – 150,000 บาท จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25 รองลงมาคือ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 แต่ถ้าเป็นหนี้สินนอกระบบ พบว่าส่วนใหญ่กู้ยืมเงินจากแหล่งนายทุน จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.75 รองลงมาคือ เพื่อน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 และสาเหตุที่ทำให้กู้ยืมเงินพบว่าส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากเพื่อซื้อสินค้าอำนวยความสะดวก จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 69.75 รองลงมาคือ เพื่อซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25

จากการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาและวิเคราะห์การตัดสินใจก่อหนี้สินของบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้แบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model) พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู รายได้รับเป็นเงินเดือนประจำ เงินออม และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อการตัดสินใจก่อหนี้สินของบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในอนาคตควรมีการศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจก่อนนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการครองชีพที่เหมาะสม
2. ควรศึกษาการตัดสินใจก่อนนี้อย่างของบุคคลโดยเปรียบเทียบกับ การตัดสินใจก่อนนี้อย่างของบุคคลในเขตจังหวัดอื่นหรือพื้นที่ใกล้เคียง
3. เนื่องจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ หากมีการศึกษาการก่อนนี้อย่างภาคประชาชนเพิ่มเติมด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ก็จะช่วยทำให้เข้าใจการตัดสินใจการก่อนนี้อย่างได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- เกษรี ฌรงค์เดช. (2524). หนี้สิน. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.
- กรรณิการ์ ศิริชาญ. (2550). สภาวะหนี้สินของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพรัช วัชรสวัสดิ์. (2550). ภาระหนี้สินของลูกค้านาคาเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรสาขาแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกษดา สุทธิรัตน์. (2550). การวิเคราะห์สภาวะหนี้สินและการกระจายหนี้สินของครัวเรือน เกษตรในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- คมสัน เจริญวงศ์. (2553). การวิเคราะห์ภาระหนี้สินของครัวเรือนในเขตอำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จุฑารัตน์ โทษารธรรม. (2548). สภาพหนี้สินกับความเครียดในที่ทำงานของข้าราชการครู. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- ปิยรัตน์ พรหมงาม. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อหนี้สินของครอบครัวพนักงานนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปาริชาติ พงษ์แขก. (2550). การแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนในทัศนะของประชาชนในชุมชน เขตเทศบาลนครเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- พิชัย ลิมาพันธ์ดำรงศ์. (2547). การศึกษาภาวะหนี้สินของสมาชิกโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูจังหวัดสกลนคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- เมรีนา ปลื้มปัญญา. (2543). ความต้องการสินเชื่อและภาระหนี้สินของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัย เชียงใหม่: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ
- ยงยุทธ สอนไม้. (2550). การพัฒนาภาวะผู้นำนายทหารประทวน กองพลทหารราบที่ 3 กับการลดภาระหนี้สินครัวเรือน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สาวดี รักษศิริ. (2551). การศึกษาสาเหตุการค้างชำระหนี้ และแนวทางแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดพังงา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- สิทธิเนตร ช่างเผือก. (2549). ภาระหนี้ต่างประเทศในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- จักรกฤษณ์ สำราญใจ. (2555). การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย. สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2555,
จาก <http://research.bu.ac.th/knowledge/kn46/Samplesize.pdf>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2555). รายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือน ปี 2543-2552. สืบค้นเมื่อ 22 ธันวาคม 2555,
จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/theme_2-7-3.html
- แนะนำสมุทรปราการ. (2557). สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2557,
จาก <http://www.samutprakan.go.th/Title/hist.html>
- ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ. (2557). สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2557,
จาก <http://www.amphoe.com/menu.php>

ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรปราการ. (2557). สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2557,
จาก http://www.samutprakan.go.th/newweb/index.php?option=com_content&view=article&id=67:2011-11-29-15-59-12&catid=14:2011-11-29-15-17-14&Itemid=12

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). จังหวัดที่มีมูลค่ารวมผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคา
ประจำปีมากที่สุด 10 ลำดับ. สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2557,
จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/TopTen/09/T0901/th/th.htm>